

KÚRIA

Bfv.III.1.087/2014/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év november hó 19. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A rablás büntette miatt O. A. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az O. A. I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva az Ajkai Járásbíróság B.160/2011/85. számú, illetőleg a Veszprémi Törvényszék 2.Bf.653/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

O. A. I. rendű terheltet az Ajkai Járásbíróság a 2013. július 10. napján kelt B.160/2011/85. számú, illetőleg a Veszprémi Törvényszék a 2014. április 17. napján jogerős 2.Bf.653/2013/4. számú ítéletével a 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző rablás büntette miatt 2 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a Veszprémi Városi Bíróság 9.Fk.1374/2010/4. számú

ítéletével kiszabott 3 hónapi, 2 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását és megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének letöltése után bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

A bíróság az alábbi tényállást állapította meg.

2010. december 25-én az esti órákban O. A. és a II. rendű terhelt D.-ben felszállt a S.-A. között közlekedő autóbuszra, és mindketten leültek T. K. sértett mellé, akit felszólítottak, hogy adjon 500 forintot. A kérésnek a sértett eleget tett, majd ezt követően közölték vele, hogy adjon még pénzt, mert „vér fog folyni”. A fenyegetés hatására a sértett további 1.000 forintot adott át az I. rendű terheltnek, aki azt továbbadta a II. rendű terheltnek.

Az I. rendű terhelt ismét felszólította a sértettet, hogy adjon még pénzt, aki kijelentette, hogy nincs több pénz nála. Ezek után az I. rendű terhelt a sértettet ruhájánál fogva megemelte és nadrágjának hátsó zsebéből elvette a pénztárcáját, abból kivette a benne lévő 3.500 forintot, majd a pénztárcát visszaadta a sértettnek.

Miután a busz A.-ra megérkezett, a terheltek és a sértett is leszálltak a buszról, majd a sértett a rendőrségre ment és feljelentést tett a terheltek ellen.

A terheltek a cselekményükkel 4.500 forint kárt okoztak, amelyet megtérítettek.

A jogerős határozat ellen a terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A felülvizsgálati indítványban a védő arra hivatkozott, hogy a sértett, mivel H.-ban él, a magyar nyelvet csak „alapszinten” ismeri, viszont a kihallgatásáról készült nyomozati jegyzőkönyvből nem derül ki, hogy a magyar nyelvet anyanyelvi szinten ismerő testvére tolmács minőségben jelen lett volna, ezért kizárólag az a tárgyalási vallomása vehető figyelembe, amelyben kifejtette, hogy az I. rendű terhelt semmiféle erőszakot nem alkalmazott vele szemben.

A felülvizsgálati indítvány súlyos eljárási szabálysértésként értékeli a helyszíni kihallgatás mellőzését, mivel nem nyert egyértelmű tisztázást az, hogy a buszon a bűncselekmény elkövetésekor melyik terhelt pontosan hol helyezkedett el.

A védő álláspontja szerint a sértett vallomása alapján a fizikai erőszak, az „előrerántás, pofon vagy a kényszerítő szavak”, nevezetesen, hogy „vér fog folyni” egyértelműen kizárható, annál is inkább, mert a buszvezető sem észlelt semmi különöset, amely

rablásra utalt volna, sőt a sértett a busz utasaitól sem kért segítséget, holott erre lehetősége lett volna.

Indokai szerint a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján legfeljebb a Btk. 367. § (1) bekezdésében meghatározott zsarolás büntettének elkövetésére lehetne következtetni, ugyanis a fenyegetés nem közvetlenül a sértett élete vagy testi épsége ellen irányult, és nem volt akaratot bénító sem.

Mindezek alapján a cselekmény minősítésének megváltoztatását, és lényegesen enyhébb büntetés kiszabását, illetve a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1285/2014/1. számú átiratában a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben pedig nem alapos.

Törvényben kizárt a felülvizsgálati indítvány azon részében, amelyben a sértett vallomását felülmérlegelve vitatta, illetve zárta ki azokat a tényeket, amelyeket viszont az irányadó tényállás rögzített.

A Be. 423. §-ának (1) bekezdésében írtak szerint ugyanis a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és az sem közvetlenül, sem közvetve, a bizonyítékok értékelésén keresztül nem támadható.

A felülvizsgálati indítványban felvetett jogkérdések, nevezetesen a bűncselekmény helyes minősítése kizárólag változatlan tényállás mellett válaszolhatók meg.

A Btk. 365. § (1) bekezdése szerint rablást követ el, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből erőszakot, illetve az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

Azt, hogy az erőszak vagy fenyegetés kizárhatta-e a sértett ellenállását, mindig a konkrét körülmények figyelembevételével, a terhelt és a sértett viszonylatában kell vizsgálni. A jelen ügyben a cselekményre karácsonykor, az esti órákban került sor, a sértett egyedül, míg a terheltek egy kisebb társasággal szálltak fel a buszra. Az I. rendű terhelt a sértett mellé ült le úgy, hogy a II. rendű terhelt mellettük állt. Ilyen módon a sértett beszorított helyzetbe került, s nem tudhatta, hogy a terheltek társaságából ki fog még közbeavatkozni. A jelzett körülmények között az I. rendű terhelt azon fenyegetése, hogy adjon pénzt, mert különben „vér fog folyni”, közvetlen és akarat-megtörő hatású volt, hiszen a fizikai

erőszak ellen - nevezetesen, amikor az I. rendű terhelte őt a ruhájánál fogva megemelte, s a pénzét eltulajdonította - már nem mert ellenállást tanúsítani.

Az irányadó tényállás alapján az alapügyben eljáró bíróságok a bűnösség kérdésében, a cselekmény minősítését illetően ekként helytálló jogi érvek alapján törvényesen foglaltak állást, és ezzel kapcsolatosan indokolási kötelezettségüket is teljesítették.

A felülvizsgálati eljárásban pedig anyagi jogszabálysértés hiányában a törvényes büntetési keretben kiszabott büntetés enyhítésére nincs lehetőség.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bűncselekmény törvénysértő minősítése egyébként önmagában nem is lenne elégséges ok arra, hogy a Kúria - a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontját alkalmazva - a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot megváltoztassa.

Erre ugyanis csak akkor kerülhetne sor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése egyszersmind törvénysértő büntetéskiszabást eredményezett, vagy törvénysértő intézkedés alkalmazásához vezetett (BH 2013.36.).

A jelen ügyben a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rablás büntettének büntetési tétele két évtől nyolc évig, míg a Btk. 367. § (1) bekezdésébe ütköző zsarolás büntettének egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, következésképpen az I. rendű terhelttel szemben kiszabott 2 év 6 hónapi szabadságvesztés a cselekmény esetlegesen eltérő minősítésére figyelemmel sem jelentene törvénysértő büntetést.

A felülvizsgálati indítvány a sértett vallomásának hitelt érdemlőségét annak alapján is kétségbe vonta, hogy a feljelentés megtételekor, illetve a sértett kihallgatásakor a magyar nyelvet csak alapszinten ismerő sértett esetében a nyomozó hatóság tolmács alkalmazása nélkül járt el.

A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdésében írt felülvizsgálati kötelezettségének eleget téve megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok nem követtek el olyan feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem, amely a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálatot megalapozhatta volna.

A 373. § (1) bekezdés II/d) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

Az eljárás során azonban az egyaránt magyar anyanyelvet beszélő terheltek vagy a sértett részéről tolmács igénybevételének szükségessége - természetsszerűleg - fel sem merült.

A felülvizsgálati indítvány ezen hivatkozása eredményre nem vezethet, ugyanis a nyomozás során esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértések egyrészt nem alapozzák meg a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálati eljárást, másrészt az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság a H.-ban élő, de magyar anyanyelvű, magyarul tudó sértett vallomásának hitelt érdemlőségét és anyanyelvének ismeretét igen alaposan megvizsgálta, és a vallomást körültekintő mérlegelést követően a tényállás megállapításánál bizonyítékként elfogadta.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Be. 426. § alapján a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatokat hatályában fenntartotta.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3. §-ának (4) bekezdésén, illetve 416. §-a (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418. §-a (3) bekezdésén és a 421. §-ának (2)-(3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2014. november 19.

Dr. Akác József s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Romwalter Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
MV